

SPOLEČNÁ EVROPSKÁ ZPRÁVA

Úvod

Ve snaze posílit emoční výchovu uspořádaly školy v České republice, Rumunsku a Španělsku workshopy, na kterých se učitelé, zástupci škol a studenti zapojili do užitečných diskusí. Cílem těchto workshopů, které se konaly v červnu a červenci 2023, bylo prozkoumat očekávání, zkušenosti a poznatky týkající se emoční výchovy a podpořit hlubší pochopení jejího významu a potenciálního dopadu.

Gymnázium Jiřího Gutha-Jarkovského v České republice uspořádalo dva workshopy. Na prvním, který se konal 5. června 2023, se sešli učitelé a ředitelé škol, druhý, s devíti účastníky z řad studentů, byl zaměřen na studenty středních škol. Obdobným způsobem uspořádalo dva workshopy v červnu a červenci 2023 také Gymnázium "Williama Shakespeara" v Temešváru (LTWS). Prvního workshopu, který se konal 16. června, se zúčastnilo 15 středoškolských studentů, zatímco druhého workshopu, který se konal 7. července, se zúčastnili zástupci školy, učitelé, školní psycholog a člen kurikulární komise. Ve španělské škole Seneca se v červnu 2023 rovněž konaly dva workshopy. Prvního workshopu, který se konal 14. června, se zúčastnilo dvanáct středoškolských studentů a druhého workshopu, který se konal 19. června, se zúčastnili tři učitelé, z nichž jeden byl školní psycholog.

Tyto semináře sloužily jako zásadní platforma pro zachycení různých pohledů učitelů, zástupců škol a studentů, které poskytly neocenitelné poznatky o významu emoční výchovy a její roli při utváření vzdělávacího prostředí v jednotlivých zemích. Následující částí této zprávy se věnují podrobnostem a zjištěním z těchto workshopů a osvětlují společné a rozdílné rysy v přístupu k emoční výchově v České republice, Rumunsku a Španělsku.

WORKSHOPY SE STUDENTY

Workshopy se studenty středních škol, pořádané ve třech evropských zemích - v České republice, Rumunsku a Španělsku, nám přinášejí velmi cenné poznatky o jejich myšlenkách a potřebách. Prostřednictvím společného zkoumání jejich očekávání a preferencí vrhají zúčastnění studenti světlo na společné rysy a odlišnosti, které ovlivňují tvorbu a realizaci programů emoční výchovy. Jejich perspektivy mohou sloužit jako vodítko pro rozvoj smysluplných a účinných strategií emoční výchovy a zároveň zdůrazňují roli kultury a individuality při utváření vzdělávacích potřeb.

Společné trendy

Odpovědi studentů ze seminářů v České republice, Rumunsku a Španělsku odrážejí společnou shodu na několika zásadních aspektech emoční výchovy. Tyto společné trendy podtrhují univerzální význam poutavých aktivit, hodnotu skupinového učení a významnou roli technologií při zvyšování emoční inteligence.

1. *Zajímavé aktivity/zdroje:* Žáci ve všech třech zemích dávali přednost poutavým a příjemným aktivitám/zdrojům, které usnadňují učení o emocích a rozvoj sociálních dovedností. Patřily mezi ně workshopy, skupinové diskuse, projekty, interaktivní činnosti a aktivity v přírodě.
2. *Skupinové aktivity:* Většina studentů ve všech zemích upřednostňovala skupinové aktivity, přičemž zdůrazňovala význam interakce s vrstevníky, sblížování a možnosti vyjádřit a sdílet emoce. Skupinové aktivity byly považovány za zábavné a podporující učení.
3. *Začlenění technologie:* Studenti ze všech zemí uznali hodnotu technologií ve vzdělávání. Navrhovali využití online platform, interaktivních her, digitálních nástrojů a zařízení, jako jsou tablety nebo Chromebooky, aby byla emocionální výchova poutavější a zábavnější.
4. *Touha po emoční výchově:* Studenti vyjádřili silné přání studovat emoční inteligenci jako předmět ve škole, protože ji považují za klíčovou sociální dovednost, která pozitivně ovlivňuje jejich pohodu a studijní výsledky.

Rozdíly

Spolu s těmito společnými rysy se objevují i odlišné názory, které ukazují, jak kulturní a individuální faktory utvářejí pohled studentů na emoční výchovu. Rozdíly v upřednostňování individuálních a skupinových aktivit, specifický výběr technologických nástrojů a platform a odlišné pojetí délky programu přispívají k diferencovanému pochopení různých potřeb a očekávání studentů v oblasti emoční výchovy.

1. *Individuální vs. skupinové aktivity:* Většina studentů dávala přednost skupinovým aktivitám, někteří se však přikláněli k individuálním aktivitám, zejména ti, kteří považovali porozumění emocím za osobní záležitost. Nicméně i někteří introvertní studenti vyjádřili otevřenost skupinovým aktivitám jako prostředku k překonání ostychu.

2. *Specifické nástroje a platformy:* Studenti z každé země uvedli konkrétní nástroje a platformy, které preferují při začleňování technologií do emoční výchovy. Například čeští studenti zmínili Omegle a AI friends, rumunští studenti odkazovali na platformu Genially a španělští studenti hovořili o Chromebooks.
3. *Délka programu:* Všichni studenti oceňovali hodnotu emočního vzdělávání, ale požadovaná délka programu se lišila. Někteří dávali přednost flexibilnímu programu "na doma", zatímco jiní navrhovali kurz v rozsahu jedné hodiny týdně po celý školní rok. Shoda panovala v názoru na důležitost průběžné emoční výchovy na středních školách.

Souhrnně lze říci, že studenti z České republiky, Rumunska a Španělska mají společné preference pro zajímavé aktivity, skupinovou výuku a využití technologií v emoční výchově. Oceňují možnost studovat emoční inteligenci jako předmět. Hlavní rozdíly se týkají individuálních vs. skupinových aktivit, konkrétních technologických nástrojů a délky programu. Tyto různé pohledy nabízejí cenné poznatky pro přizpůsobení emoční výchovy potřebám a preferencím studentů.

SEMINÁŘE S UČITELI A ŘEDITELI ŠKOL

Semináře s učiteli a řediteli škol, které se konaly v České republice, Rumunsku a Španělsku, poskytují cenné poznatky o pohledu pedagogů na vývoj a realizaci programů emoční výchovy. Tyto poznatky odhalují jak společné priority, tak i rozdílné přístupy k emoční inteligenci, výukovým metodám a integraci učebních osnov.

Společné trendy

Navzdory rozdílným podmínkám a prostředí sdílejí učitelé a ředitelé ze všech tří zemí několik společných trendů a priorit v oblasti emoční výchovy.

1. *Význam aspektů emoční inteligence:* Pedagogové společně zdůrazňují význam více aspektů emoční inteligence. Za klíčové složky emoční výchovy jsou považovány sociální dovednosti, komunikace, empatie, zvládnání stresu, motivace a kritické myšlení.
2. *Vyvážené praktické nástroje:* Učitelé ve všech zemích uznávají, že je důležité používat vyvážené praktické nástroje. Zdůrazňují, že je třeba vybírat učební pomůcky promyšleně, s ohledem na faktory, jako je třídní kolektiv, téma, cíle a dostupný čas. Často je upřednostňována kombinace zdrojů, včetně písemných cvičení, interaktivních aktivit a multimediálního obsahu.

3. *Nástroje vhodné pro daný věk:* Pedagogové si uvědomují, že věková škála žáků je různorodá, a proto oceňují potřebu praktických nástrojů odpovídajících jejich věku. Mladší žáci mohou vyžadovat více vedení, zatímco starší žáci zvládnou složitější nástroje, které podporují samostatnost. Zajištění uživatelské přívětivosti pro každou věkovou skupinu je považováno za zásadní.
4. *Integrace v rámci učebních osnov:* Učitelé a ředitelé škol ve všech zemích si představují různé způsoby, jak začlenit praktická cvičení do stávajících osnov. Mezi možnosti patří vytvoření volitelných předmětů zaměřených na emoční inteligenci, nabídka pravidelných preventivních programů vedených školními psychology a zřízení mimoškolních aktivit a kroužků. Někteří pedagogové také navrhují začlenit emoční výchovu do různých předmětů a škol v přírodě.
5. *Sdílení úspěšných postupů:* Učitelé a ředitelé ze všech zemí jsou otevřeni sdílení úspěšných praktických cvičení a aktivit, které podporují emoční inteligenci. Tohoto sdílení lze dosáhnout prostřednictvím workshopů a diskusí vedených studenty, kteří využili školení v oblasti emoční výchovy. Kromě toho lze uspořádat sezení se zástupci jiných škol, na nichž budou prezentovány výhody studia emoční inteligence a sdíleny příklady dobré praxe.

Rozdíly

Vedle těchto společných rysů existují rozdíly v pohledu pedagogů, které odrážejí vliv kulturních a individuálních faktorů.

1. *Přístup na míru:* Přestože se pedagogové shodují na důležitosti aspektů emoční inteligence, jejich konkrétní důraz se může lišit. Někteří dávají přednost emočnímu sebeuvědomění, zatímco jiní zdůrazňují emoční seberegulaci, motivaci a odolnost.
2. *Preference výukových metod:* Preference učitelů ohledně praktických nástrojů se mohou lišit. Někteří považují interaktivní aktivity pro žáky za poutavější, jiní věří ve vyvážený přístup, který zahrnuje písemná cvičení, multimediální zdroje a interaktivní aktivity.
3. *Komplexnost pro různé schopnosti studentů:* Učitelé a ředitelé škol vyjadřují obavy ohledně složitosti praktických nástrojů a naléhavě žádají o úpravy, které by odpovídaly úrovni emoční vyspělosti žáků. Doporučují začít s jednoduchými aktivitami a postupovat ke složitějším, aby bylo zajištěno smysluplné učení.
4. *Integrační přístupy:* Pedagogové navrhují různé přístupy k integraci učebních osnov, například průřezové začlenění do všech předmětů nebo prolínání aktivit

během celého školního dne. Konkrétní přístup se liší podle povahy a zaměření školy.

5. *Rozdíly v praxi sdílení:* Přestože ochota sdílet úspěšné postupy je běžná, metody a kontext sdílení těchto postupů se mohou mezi školami lišit. Některé upřednostňují workshopy vedené studenty, zatímco jiné volí formální sezení se zástupci jiných škol.

Závěrem lze říci, že pedagogové v České republice, Rumunsku a Španělsku shodně uznávají význam emoční výchovy. Sdílejí společné priority, ale liší se v důrazu na konkrétní aspekty, preferovaných výukových metodách a přístupech k integraci. Tyto rozdílné perspektivy společně obohacují vývoj a realizaci programů emoční výchovy.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A DOPORUČENÍ

Workshopy se studenty a učiteli v České republice, Rumunsku a Španělsku odhalily společná témata a doporučení, která mohou být vodítkem pro rozvoj programů emoční výchovy. Učitelé zdůraznili, že je důležité přizpůsobit výukové metody tak, aby vyhovovaly studentům s různými preferencemi, z nichž někteří dávají přednost samostatnému studiu, zatímco jiní vynikají v interaktivním učení. Studenti vyjádřili touhu po přístupných platformách, projektovém vyučování a poutavých, interaktivních aktivitách na cestě k emoční výchově. Shoda panovala v tom, že výuka by neměla přesáhnout jednu hodinu, aby si studenti udrželi svou pozornost.

Všechny tři země navíc projevily silnou podporu začlenění emoční inteligence do školních osnov a uznaly užitečnost komplexní příručky pro učitele. Opakujícím se tématem byla touha po průřezovém začlenění nástrojů emoční výchovy napříč různými předměty, přičemž byla zdůrazněna potřeba přizpůsobit aktivity jazykové úrovni a obtížnosti, která odpovídá emoční vyspělosti žáků. Celkově tyto poznatky podtrhují význam všestranných, přizpůsobivých programů emoční výchovy, které uznávají individualitu žáků, podporují interaktivní a dynamické aktivity a usnadňují mezipředmětovou integraci s cílem rozvíjet sociálně-emoční dovednosti a pohodu žáků.

Závěr

Závěrem lze říci, že semináře v České republice, Rumunsku a Španělsku nám poskytly důležité poznatky o emoční výchově. Studenti z těchto zemí se podělili o své preference a zdůraznili, že je důležité mít různé vzdělávací aktivity, včetně skupinových a individuálních přístupů, využívat technologie a udržovat hodiny přiměřeně krátké.

Funded by
the European Union

Učitelé zdůraznili význam podpory sociálních dovedností, kritického myšlení a uživatelsky přívětivých materiálů pro zajištění komplexní emoční výchovy. Tyto poznatky osvětlují význam zohlednění perspektivy žáků i učitelů v pokračující snaze o zlepšení emoční inteligence a pohody.

Na této společné cestě studenti i učitelé prezentovali upřímné a konstruktivní názory, které ukázaly vyvíjející se krajinu vzdělávání a nabídly cenné vodítko a inspiraci pro neustálý rozvoj a realizaci programů emoční výchovy. Poukázali také na rostoucí potřebu upřednostňovat emoční inteligenci a sociálně-emoční dovednosti v dnešních vzdělávacích systémech, podporovat hlubší pochopení emoční výchovy a jejího transformačního potenciálu pro jednotlivce i celou společnost.